

Mødet den 27. Januar 1916.

Fraværende: Harald Jensen og N. Joh. Laursen.

1. (J. Nr. 469—1915). Bekendtgørelse af 13. Jan. 1916 fra Indenrigsministeriet om **Udfærdigelse af Valglist**er i Henhold til Valgloven af 10. Maj 1915.

Toges til Efterretning.

2. (J. Nr. 192—1915). Skrivelse af 11. Januar 1916 fra Indenrigsministeriet med **Godkendelse af Planerne for Kommunehospital**ets medicinske **Afdeling**.

Toges til Efterretning.

3. (J. Nr. 132—1915). Skrivelse af 21. Jan. 1916 fra Justitsministeriet med **Godkendelse af Valget af Læge F. Gregersen som Prosektor** ved Kommunens Hospitaler.

Toges til Efterretning.

4. (J. Nr. 468—1915). Skrivelse af 15. Jan. 1916 fra Bestyrelsen for Tvangsarbejds- og Forsørgelsesanstalten i Horsens om, at **Taksten for Benyttelse af Forsørgelsesafdelingen** fra 1. Jan. 1916 er forhøjet fra 80 Øre til 1 Kr. pr. Dag.

Toges til Efterretning.

5. (J. Nr. 23¹⁷—1915). Meddelelser om **Brolægnings- og Vejvæsenet** i 1914—15.

Toges til Efterretning.

6. (J. Nr. 23¹⁸—1915). Meddelelser om **Børne**kliniken i Møllestien i 1915.

Toges til Efterretning,

7. (J. Nr. 475—1915). Regnskab for. **O. M. Nyrups Legat** for 1915.

Toges til Efterretning.

8. (J. Nr. 135—1915). Meddelelse fra Ligningskommissionen om en **Ændring i Juli Tillægsligning 1915.**

Toges til Efterretning.

9. (J. Nr. 144—1915). Meddelelse fra Aarhus Amtsraad om, at det til Medlemmer af **Bestyrelsen for Arbejdsanvisningen** har valgt Borgmester Drechsel (som Formand), Gaardejer P. Knudsen Sørensen, Skejby, Gaardejer Søren Knudsen, Tranbjerg, Trikotagehandler Erik Lejer, Spørring og Arbejdsmand H. C. Schrøder, Viby.

Toges til Efterretning.

10. (J. Nr. 476—1915). Valg af **Vurderingsmænd** i Henhold til Ejendomsskyldloven.

Udsattes.

11. (J. Nr. 466—1915). Indstilling fra det af Byraadet, Hjælpekassens Bestyrelse og den kommunale Prisreguleringskommission nedsatte Fællesudvalg angaaende Udførelsen af Lov Nr. 320 af 22. Decbr. 1915 om kommunale **Foranstaltninger i Anledning af Dyrtiden.**

Formanden meddelte, at Fællesudvalget kun havde holdt eet Møde, hvor man temmelig hurtig var blevet enig om den foreliggende Indstilling. Man var enedes om foreløbig at udsætte Oprettelse af Børnebespisning ud over den, der allerede fandt Sted ved Skolerne, ved Frelsens Hær og ved Samaritanen, indtil der hos Hjælpekassens Bestyrelse, Menighedsplejen og muligvis Ligningsmyndighederne var indhentet Oplysninger om den Trang, der maatte være til en yderlig Børnebespisning. Med Hensyn til Spørgsmaalet, om man i Henhold til Dyrtidsloven skulde gaa

til direkte Pengehjælp eller Forsyning med Naturalier, enten gratis eller til nedsat Betaling, havde det langt overvejende Flertal ment, at man foreløbig skulde nøjes med den direkte Pengehjælp. For denne Opfattelse havde særlig Repræsentanterne for Hjælpekassens Bestyrelse udtalt sig. Indstillingen gik da ud paa, at man foreløbig indskrænkede sig til at bemyndige Hjælpekassens Bestyrelse til i Henhold til Dyrtidsloven at uddele forøget og udvidet Pengehjælp til uformuende og mindre bemidlede Beboere i Kommunen. Det lod sig ikke gøre at sige, hvor mange Penge, der udkrævedes, saa der vilde som hidtil paa Grundlag af Hjælpekassens Bestyrelses Indberetninger med visse Mellemrum blive begæret de fornødne Bevillinger.

Simonsen vilde anse den foreslaaende Foranstaltning for utilstrækkelig, hvis man med den vilde betragte Spørgsmaalet som løst og Loven anvendt i den Udstrækning, den burde her i Aarhus. Da Indstillingen jo sikkert vilde blive vedtaget, blev der næppe Tale om i Øjeblikket at træffe andre Foranstaltninger, men Taleren vilde dog gerne pege paa, at det sikkert vilde være formaals-tjenligt at oprette et kommunalt Køkken, hvorfra Mad kunde leveres for en ringe Betaling, f. Eks. 25 Øre, eller muligvis gratis. En saadan Foranstaltning var ikke uoverkommelig, og den vilde utvivlsomt vise sig at være heldig. I flere Byer, f. Eks. Aalborg, havde man oprettet et saadant kommunalt Køkken, og det viste sig, at Foranstaltningen have vundet stærkt Bifald. Taleren vilde derfor henstille, at man bemyndigede Budgetudvalget til at indhente Oplysninger om, hvorledes saadanne Køkkener virkede andre Steder, saaledes

at Udvalget muligvis senere kunde stille Forslag om at oprette et kommunalt Køkken i Aarhus.

S a m u e l s e n bemærkede, at Fællesudvalget ret indgaaende havde drøftet Spørgsmaalet om at oprette Bospisning for Børn under den skolepligtige Alder, men at man havde ment det meget vanskeligt at knytte denne Bospisning til Skolerne og sluttelig var enedes om at indhente Oplysninger om dette Spørgsmaal for saa senere at vende tilbage til det muligvis i Forbindelse med Tanken om at oprette et Folkekøkken. Hr. Mikael Johansen havde i Udvalget foreslaaet at yde Hjælpen i Form af Naturalier, men Udvalgets øvrige Medlemmer havde ment det bedst foreløbig kun at yde Pengehjælp, hvilken Form ogsaa var indført i de fleste andre Kommuner. Taleren anbefalede Indstillingen.

F o r m a n d e n mente, at Indretning af et Folkekøkken vel nok var en af de Foranstaltninger, det laa nærmest at iværksætte, naar der blev Tale om at gaa videre. Der var naturligvis intet i Vejen for, at Budgetudvalget kunde indhente Oplysninger i andre Byer om, hvorledes Folkekøkkenerne virkede, men det vilde dog vist være heldigst at vente med yderligere Foranstaltninger, til Hjælpekassen havde Erfaring for, hvorledes den nu foreslaaede virkede.

Indstillingen vedtoges.

12. (J. Nr. 435—1915). Indstilling fra Udvalget for Belysningsvæsenet om at tiltræde nogle af Eksamensbestyrelsen for **den kommunale Installatørprøve for Elektrikere** foreslaaede Ændringer i Eksamensbestemmelserne.

M ø l l e r oplyste, at Eksamensbestyrelsen foreslog tre Ændringer, som alle var af mindre Betydning. Den ene Ændring gik ud paa at ind-

sætte en Bestemmelse om, at Eksaminanden skulde være 22 Aar gammel for at kunne indstille sig til Prøven, og den anden ud paa, at en Eksaminand, som var faldet igennem, ikke kunde indstille sig paany, før efter 6 Maaneders Forløb. Tidligere havde man kunnet indstille sig uanset Alderen, og en Eksaminand, som f. Eks. var faldet igennem ved Prøven i København, kunde et Par Dage efter indstille sig til Prøven i Odense. Udvalget kunde anbefale Byraadet at tiltræde de to omtalte Ændringer saa vel som den tredie, der angik en lille Forandring ved Karaktergivningen.

Indstillingen vedtoges.

13. (J. Nr. 337—1915). Andragende fra **Maalerkontrollørerne** om at blive stillet paa lige Fod med de i Lønoverenskomsten omhandlede faste Arbejdere med Hensyn til 8 Timers Arbejdsdag og Forhandlingsret.

Møller antog, at Andragendet egentlig skulde være en Klage over for lang Arbejdstid. Udvalget havde derfor undersøgt Forholdet og var kommet til det Resultat, at Maalerkontrollørerne let kunde overkomme deres Arbejde i 8 Timer daglig. Hvad det andet Punk angik, havde Maalerkontrollørerne samme Forhandlingsret som alle andre Funktionærer paa Lønregulativet.

Christensen fandt Maalerkontrollørernes Andragende ret ejendommelig. Der forefaldt i Skrivelsen et Udtryk om »den verserende Sag«, skønt Forholdet jo var, at den paagældende Sag var afgjort. Det eneste, der stod tilbage Sagen vedrørende, var, at Maalerkontrollørerne endnu ikke havde indmeldt sig i Fagforeningen. Da Maalerkontrollørerne aldrig havde forlangt nogen egentlig Forhandling, var en saadan heller aldrig bleven nægtet dem, saa der var ikke megen Me-

ning i Andragendet om at faa Forhandlingsret. Ved en tidligere Lejlighed havde Maalerkontrollørerne beklaget sig over, at de ikke kunde udføre deres Arbejde i en passende Tid, men Kontorchefen, som havde fulgt omkring med en af dem, gjorde da gældende, at han med Lethed kunde præstere det Arbejde i 5 højst 6 Timer. I Stedet for at komme med den Slags Skrivelser, maatte Maalerkontrollørerne hellere se at finde ud, hvor deres rette Plads var.

Udvalgets Erklæring tiltraadtes.

14. (J. Nr. 481—1915). Indstilling fra Lønudvalget om **Fornyelse af Lønoverenskomsten med Kommunens Haandværkere.**

Møller meddelte, at Kommunens Haandværkere havde opsagt Overenskomsten af 1. April 1911 til Ophør 1. Januar 1916, og at Lønudvalget i den Anledning havde ført en Del Forhandlinger med Haandværkernes Repræsentanter. Resultatet heraf var blevet, at man var kommet til Enighed om at forny Overenskomsten for 3 Aar, med følgende Ændringer:

»Timelønnen i § 8 fastsættes til 68 Øre pr. Time, idet der dog gives Havnens Tømrere Ret til ved forefaldende Specialarbejder at forhandle med Havneudvalget om Timelønnen. — Bestemmelserne i § 7 2. Stk.: »Dog betales der ingen Løn for de 3 første Sygedage«, ændres til: »Under Sygdomme, der kun varer 3 Dage, ydes ingen Løn, hvorimod der for Sygdomme, der varer 4 Dage og derover, naar den af Lægen paategnede Sygekassebog forevises, ogsaa udbetales Løn for de første 3 Sygedage. -- § 13 ændres til: Eventuelle Stridigheder, der maatte opstaa mellem Arbejdere og Kommunen, og som ikke bilægges ved Forhandling mellem de

respektive Administrationsgrenes Ledere eller Udvalg, henvises til en Voldgift, bestaaende af 4 Medlemmer, hvoraf 2 Medlemmer vælges af den stedlige Arbejdsgiverforening og 2 Medlemmer af Fællesorganisationen. Opnaas der ikke Enighed indenfor Voldgiften, vælger denne en Opmand, som afgør Stridsspørgsmaalet. I Tilfælde af, at der indenfor Voldgiften ikke kan opnaas Enighed om Valget af en Opmand, udnævnes denne af Politimesteren. Der kan ikke erklæres Strejke, forinden Stridsspørgsmaalet har været behandlet af Voldgiften«.

Idet Taleren paa Udvalgets Vegne indstillede Overenskomsten med de anførte Ændringer til Byraadets Godkendelse, bemærkede han, at naar Udvalget var gaaet med til at forhøje Timelønnen med 3 Øre, fra 65 Øre til 68 Øre, var det særlig paa Grund af Dyrtiden. Den Timeløn, Kommunens Arbejdere hidtil havde haft, var en af de højeste i Landet, saa den ny Timeløn maatte antagelig høre til de allerhøjeste. At Haandværkerne her trods den høje Timeløn ikke opnaaede saa stor Ugeløn som andet Steds, laa i den kortere Arbejdstid. Udvalget vilde helst have haft en 5-aarig Overenskomst, men Haandværkernes Repræsentanter vilde nødig gaa med til mere end 3 Aar, hvad vel noget skyldtes, at der for nylig var sluttet en 2-aarig Overenskomst i Jernindustrien. Der forelaa endnu ingen Opgørelse over Merudgiften, men den skulde følge senere.

J a k o b J e n s e n vilde med Hensyn til den ny Affattelse af § 13 mene, at Arbejderne havde solgt en Del af deres Førstefødselsret for en Ret Linser. Det var beklageligt, at der var truffet en saadan Bestemmelse, at Lønnen i visse Tilfælde var overladt til Forhandling mellem en vis Del

af Haandværkerne og et bestemt Udvalg. Bestemmelsen skulde ganske vist kun gælde i visse Tilfælde, men vilde jo nok blive praktiseret i de aller fleste.

Christensen kunde ikke indse, at Arbejderne havde solgt noget. Fra Talerens Side i Udvalget vilde man gerne gaa med til, at Stridigheder mellem Kommunen og dens Arbejdere blev afgjort paa samme Maade som i private Arbejdsforhold, hvad nu vilde blive Tilfældet, naar Arbejdsgiverforeningen og Arbejdernes Fællesorganisation hver skulde vælge 2 Voldgiftsmænd. Forretningsfører J. A. Hansen fra Smede- og Maskinarbejdernes Forbund, som havde været til Stede ved Forhandlingen, havde da heller intet haft til den trufne Ordning at sige. Naar han kunde godkende den, behøvede man ikke at ængste sig. Det var meget naturligt, at der ved Havnen, hvor der for Tømrernes Vedkommende var særlige Forhold til Stede, i visse Tilfælde maatte særlig Forhandling til. Havnen var noget for sig og maatte finde sig i at betale lidt mere i Arbejdsløn, hvor det drejede sig om specielle Arbejder.

Simonsen syntes, at Voldgiftsbestemmelsen saa noget skummel ud. Det var naturligt, at Arbejderne var gaaet ind paa at lade Fællesorganisationen vælge 2 Voldgiftsmænd, eftersom de jo var Medlem af Fællesorganisationen, men at Arbejdsgiverforeningen skulde vælge de andre 2 Voldgiftsmænd, kunde Taleren som Medlem af Byraadet ikke være tilfreds med, idet Byraadet ikke var Medlem af Arbejdsgiverforeningen og intet havde med den at gøre. Den foreslaaede Ordning stemmede vel nok med Hr. Møllers Anskuelse, og det var vel ogsaa Hr. Møller, som havde faaet Ordningen indført, men Byraadet kunde ikke finde

sig i saaledes at blive sat ud af Spillet. Hvis Byraadet havde været Medlem af Arbejdsgiverforeningen, havde Sagen været noget anderledes, men som Forholdene var, blev den foreslaaede Ordning en Umyndiggørelse af Byraadet, som Taleren maatte protestere imod.

J a k o b J e n s e n fandt vedblivende Bestemelsen om Tømrerne ved Havnen uheldig. Bevægelsen indenfor Tømrerne førte til, at der blev mindre og mindre for Tømrerne blandt Havnens faste Folk at gøre. Naar Forholdene blev vanskeliggjort i saa høj Grad for Havneudvalget, var der ingen anden Udvej end at udbyde Arbejderne i Licitation, hvad Arbejderne efter Talerens Mening ikke vilde være tjent med. Det var af den Grund, at Taleren beklagede, at Havneudvalget blev stillet anderledes end de andre Udvalg. Men Arbejderne fik det nu, saaledes som de havde ønsket det.

M ø l l e r syntes, at Hr. Simonsen saa lidt ensidigt paa Sagen. Dersom man vilde Ret for alle og Uret for ingen, var det rigtigt at sammensætte Voldgiften som foreslaaet. Den Maade, Voldgiften hidtil var blevet sammensat paa, var ganske ensidig, idet der i alle Tilfælde vilde være 3 Arbejdere mod 1 Arbejdsgiver. Dersom Hr. Simonsen vilde gaa med til, at Byraadet indmeldte sig i Arbejdsgiverforeningen, skulde Taleren intet have derimod, ja han vilde endog finde det naturligt. Fremfor at blive ved den gamle Ordning vilde Taleren foretrække slet ingen Voldgift at have. Naar Arbejdernes Førstemand i Jernindustrien var tilfreds med den foreslaaede Ordning, kunde Byraadet ogsaa nok være det. Tømrerne ved Havnen blev ikke stillet anderledes end Tømrerne andre Steder.

Christensen mente nok, Havneudvalget kunde være tjent med den foreslaaede Ordning angaaende Tømrerne. Taleren syntes, at Hr. Simonsen havde været lidt ved Siden af, eftersom den ny Form for Voldgiftens Sammensætning var ganske naturlig. At Fællesorganisationen skulde vælge de 2 Medlemmer af Voldgiften, vilde sige, at der blev valgt Folk udenfor de kommunale Haandværkeres Organisation, følgelig maatte noget lignende ske for Byraadets Vedkommende. Ved de faste Voldgiftsretter valgte hverken Arbejdsgiverne eller Arbejderne nogen Del af Voldgiften, men denne var sammensat af forud udpegede Folk. Naturligvis kunde man gaa til at benytte den faste Voldgiftsret, men man havde ment det bedre at beholde Voldgiften her i Byen. Efter den ny Ordning vilde begge Parter være ligestillede, og dermed kunde man nok være tilfreds.

Simonsen vilde gentage sin Protest imod, at Byraadet blev sat under Formynderskab af Arbejdsgiverforeningen. Hvis man havde sagt, at Odder Sogneraad skulde vælge de 2 Voldgiftsmænd, vilde der dog have været nogen Mening i det, idet der var det Tilknytningspunkt, at det var et Kommunalraad ligesom Byraadet, men at lade Arbejdsgiverforeningen vælge Voldgiftsmændene var ganske meningsløst, fordi Byraadet absolut intet havde med denne Forening at gøre. Til Hr. Møllers Spørgsmaal, om Taleren vilde være med til at indmelde Byraadet i Arbejdsgiverforeningen, vilde Taleren sige et bestemt Nej.

Møller hævdede atter, at begge Parter efter den ny Ordning vilde blive ganske ens stillede, hvad de ikke var under den gamle.

Samuelson betonedes, at hele Lønudvalget var enig om at indstille Overenskomsten til By-

raadets Godkendelse, og bekræftede, at Smede- og Maskinarbejderforbundets Forretningsfører intet havde haft at indvende imod den foreslaaede Form for Voldgiftens Sammensætning.

Indstillingen vedtoges.

15. (J. Nr. 367—1915). Andragende fra »De samvirkende Idrætsklubber« om at faa overladt Plads i Marselisborg Skov til et »**Stadion**«.

Formanden meddelte, at Andragendet gik ud paa, at »De samvirkende Idrætsforeninger« fik overladt en Plads i »Friheden« i ryddet, planeret og drænet Stand til et Stadion. Naturligvis ømmede Skovrideren, som havde haft Andragendet til Erklæring, sig ved dette Indgreb i Skoven, men for Taleren stod det som ret vanskeligt for en Kommune, som ejede ca. 800 Tdr. Land Skov, at nægte at afstaa ca. 3 Tdr. Land til Anvendelse i et saa godt Formaals Tjeneste. Endelig havde man jo ogsaa tidligere flere Gange gaaet noget bort fra forstlige Hensyn til Gunst for Publikum. Da Andragendet kom fra »De samvirkende Idrætsklubber«, maatte man gaa ud fra, at det virkelig var indgivet paa alle Idrætsklubbers Vegne, men dette maatte man naturligvis sikre sig, ligesom man jo ogsaa ved den nærmere Forhandling maatte sikre sig, at hvis der i Fremtiden skulde ske en Splittelse indenfor Idrætsklubberne, Pladsen alligevel maatte være til fælles Benyttelse for alle Byens Idrætsforeninger. I 1911 vedtog Byraadet efter Forslag fra Udvalget for Byens Udvidelse og Bebyggelse at anlægge en Idrætsplads ved Grænsen af Byens Grund mod Viby Sogn, og denne Vedtagelse stod fremdeles ved Magt. Taleren havde egentlig antaget, at man havde ladet denne Plan hvile, men hørte nu, at der indtil for kort Tid siden var plejet Forhandlinger om den. Meningen

med Pladsen ved Viby Skel var, at den ogsaa skulde være Træningsplads, medens den paatænkte Plads i »Friheden« kun skulde være Opvisningsplads. Skovudvalget vilde nu gerne høre Udtalelse fra Udvalget for Byens Udvidelse og Bebyggelse, om man stadig fastholdt Planen fra 1911, eller om man kunde tænke sig at forhandle om den nye Plads, hvis Byraadet da overhovedet vilde gaa med til at afgive nogen Plads i Skoven. Det forekom Taleren, at det i 1911 vedtagne Projekt var mindre heldigt, navnlig fordi Pladsen var for langt fjernet fra Byen og forudsatte nye Vejforbindelser. Pladsen i »Friheden« laa derimod nærmere og havde allerede de gode Forbindelser med Byen.

Møller bekræftede, at Udvalget for Byens Udvidelse og Bebyggelse for ikke længe siden havde forhandlet med Idrætsklubberne, som imidlertid ikke altid var ganske enige. Det skulde ganske vist se ud, som om de var enige, men dette var dog ikke Tilfældet. Gymnastikforeningen, som jo vistnok talte de fleste Medlemmer, erklærede saaledes, at den var godt tilfreds med dens nuværende Plads. Det var rigtigt, at man i 1911 havde vedtaget et Projekt om en Idrætsplads ude ved Viby Skel; at Udførelsen var udsat, skyldtes ganske bestemte Grunde. Da man vedtog det nævnte Projekt, havde man ogsaa Forlængelsen af Strandvejen under Overvejelse, og Udvalget havde ment det mere i Byens Interesse at fremme denne Plan end Planen angaaende Idrætspladsen. Der var nemlig ikke tilstrækkelig Arbejdskraft i Byen til paa engang at udføre de to Projekter, og det var ikke heldigt at drage fremmede Arbejdere hertil, naar man ikke havde Arbejde til dem, naar de to projekterede Arbejder

var fuldført. Dette var en af Grundene til, at man endnu ikke havde realiseret den vedtagne Plan om Idrætspladsen. Under Forhandlingerne med Idrætsklubberne havde disse stadig forlangt mere og mere Plads. Boldspillerne forlangte en Plads for sig, Tennisspillerne 2—3 Baner, Gymnastikerne forlangte ogsaa deres egen Plads, desuden skulde der være særlige Pladser for Damehold og særlige for Herrehold, Planen var kort sagt ikke saa ganske let realiseret. Dertil kom Spørgsmaalet om Pladsens Drift, som der ogsaa var blevet forhandlet om. Efter Udvalgets Mening skulde Sportsmændene, hvoraf en Del jo var ret velstillede, deltage i Udgiften til Driften. Alt dette frembød adskillige Vanskeligheder, som det ikke var saa helt let at overvinde. Endelig var der Udgiften til selve Anlægget. Ganske vist var den oprindelig tænkte Anlægsudgift, 20000 Kr., nu gaaet ned til 16500 Kr., men det var dog næppe klogt at anvende dette Beløb til en Plads paa kun 3 Tdr. Land, idet der jo sikkert snart vilde komme Krav om Udvidelser. Planen fra 1911 var altsaa ikke opgivet, men tænktes realiseret i 1917, efter at man var blevet færdig med Strandvejen i 1916. Udvalget ansaa ikke det ny Projekt for bedre end det fra 1911, og det vilde henstille at udsætte Sagen i Aar. Naar man ventede til næste Aar, vilde man nok blive enig om, hvilket Udvalg der skulde have med Sagen at gøre, og hvilket Projekt der skulde udføres.

Formanden havde selv før peget paa, at man maatte have Sikkerhed for, hvorvidt Andragendet var paa alle Idrætsklubbernes Vegne, men skulde dog oplyse, at han i Dag havde faaet bestemt Besked om, at et Medlem af Gymnastikforeningens Bestyrelse havde været med i de for-

beredende Arbejder vedrørende Andragendet. I og for sig havde Taleren ikke noget imod at udsætte Sagen til 1917, men vilde dog finde det rigtigst og mest hensynsfuldt at henvise den til en Fællesforhandling mellem Skovudvalget og Udvalget for Byens Udvidelse og Bebyggelse.

Simon sen kunde i Henhold til Hr. Møllers Oplysninger anbefale at udsætte Sagen en Tid eventuelt at henvise den til Forhandling mellem Skovudvalget og Udvalget for Byens Udvidelse og Bebyggelse. Det var vist rigtigst nok, at der ikke fandtes den Fasthed i den Organisation, der havde indgivet Andragendet, som man kunde ønske sig, og det vilde derfor være naturligt at søge at faa konstateret, om det var et eustemmit Ønske fra Idrætsfolkets Side at faa Pladsen i Skoven. Iøvrigt var det ret betænkeligt at hugge 3 Tdr. Land Storskov for at faa et Stadion, ogsaa fordi Skovbund i Almindelighed heller ikke paa Grund af Fugt egnede sig særligt til Sportsplads. Dersom man valgte en Plads i Udkanten af Skoven, saaledes som Idrætsforeningen ønskede det, vilde der blive et slemt Hul i Skoven, men selv om man valgte en Plads længere inde, vilde Adgangsvejen let blive til en for Skoven mindre heldig Vindkanal. Endelig var det Stykke Skov, man ønskede ryddet til Sportsplads, det smukkeste i hele Skoven, foruden at det var ret vanskeligt at planere. Vilde man vælge Pladsen længere nede mod Skøjtebanen, vilde der ganske vist ikke blive saa stor Ravage med Træfældning, men Pladsen vilde komme til at ligge skævt, hvilket jo ikke var saa heldigt. I det hele taget kunde Taleren ikke anbefale at rydde noget af Skoven for at oprette et Stadion, hvis der var Mulighed for at finde en god Plads andet Steds, hvad der jo syntes at være.

J a k o b J e n s e n var en bestemt Modstander af at indrette Sportsplads i Skoven, ogsaa fordi en stor Del af Skoven maatte spærres paa Opvisningsdagene, hvis der da ikke blev opført saa højt et Plankeværk omkring Pladsen, at det blev til Vansyn. Skoven burde i det hele taget ikke anvendes til den Slags, men være i Fred til Gavn og Glæde for dem, der vilde færdes i den. Byen ejede ganske vist 800 Tdr. Land Skov, men der var næppe længere mellem Vejene, end at man næsten kunde se fra den ene til den anden. Paa den anden Side var det rimeligt, at man søgte at at skaffe Sportsmændene en god Plads baade til Træning og Opvisning, hvorfor Udvalget for Byens Udvidelse og Bebyggelse ogsaa i flere Aar havde forhandlet med Idrætsforeningerne. Man var allerede kommet saa vidt, at man mente at kunne skride til Anlægget, da det viste sig, at der slet ikke var Enighed mellem de sportsinteresserede, og saa var Sagen blevet stillet i Bero. Naar Sagen skulde realiseres, hvad den jo forhaabentlig blev, vilde Taleren henstille, at der ogsaa blev Plads for Ridesport paa Idrætspladsen. Sagen burde tages op til en samlet Løsning, fordi Sportsforeningerne ikke kunde vente at beholde de Træningspladser, der nu var stillet til deres Disposition. Udvalget for Byens Udvidelse og Bebyggelse havde iøvrigt i flere Aar arbejdet paa at indrette en Træningsplads Nord for Byen Vest for Fødselsstiftelsen, og denne Plads var snart færdig. Havde Sportsmændene kunnet enes om Driften af Idrætspladsen, havde Arbejdet med at indrette denne været i fuld Gang, men da der ingen Enighed havde været, havde man maattet sætte andre Arbejder i Værk for at beskæftige den til Raadighed værende Arbejdsstyrke. Derfor var der blevet

taget fat paa Forlængelsen af Strandvejen, hvis sidste Del blev færdig i det kommende Aar. Derefter var det Udvalgets Mening at finde en endelig Ordning for Sportspladsen. Dersom Byraadet ikke vilde udskyde Sagen til 1917, vilde Taleren finde det heldigst at lade et andet Udvalg tage Arbejdet op, idet han ikke kunde tiltræde, at to Udvalg blendedes sammen i denne Sag.

M o u s t e n gjorde opmærksom paa, at man for Tiden havde 3 Sportspladser, nemlig den gamle Udstillingsplads, Pladsen ved Randers Landevej og Sandgraven. Taleren vidste ikke, hvor meget disse Pladser blev benyttet, men det forekom ham, at i hvert Fald Pladsen ved Randers Landevej blev benyttet uhyre lidt.

F o r m a n d e n skulde ikke bestride, at man gjorde nogen Uret mod Skoven ved at anlægge en Sportsplads i den, men troede dog nok, at der kunde bevares et saa bredt Læbælte ud mod Marken, at det sammen med de Bygninger, der skulde opføres, vilde give ret gode Læforhold. Naturligvis var det altid noget betænkeligt at hugge 3 Tdr. Land Storskov, men man kunde paa den anden Side dog ikke godt tænke sig, at »Friheden« i Længden kunde lades ganske uberørt, dertil laa den for tæt ved Byen. Pladsen i Kanten af Skoven vilde blive enestaaende smuk og vilde sikkert bidrage til en ret stærk Tilstrømning paa Opvisningsdagene af Folk fra andre Byer. Efter at Taleren havde hørt, at Udvalget for Byens Udvidelse og Bebyggelse stadig arbejdede paa Sagen, fandt han det rigtigst, at dette Udvalg fortsatte, men kunde derfor ikke se noget til Hinder for, at Sagen først blev underkastet en Fællesbehandling af dette Udvalg og Skovudvalget.

Møller betonedede atter, at en væsentlig Aarsag til, at man ikke var kommet videre med Anlægget af Sportspladsen, var, at Idrætsfolkene ikke kunde enes om, hvor meget af Pladsen der skulde bruges af de forskellige Foreninger.

Jakob Jensen anbefalede at henvise Sagen til kun eet Udvalg.

Formanden vilde, hvis der var Stemning for at overgive Sagen til et enkelt Udvalg, foreslaa, at det blev Udvalget for Byens Udvidelse og Bebyggelse.

Udsattes. Henvistes til Behandling af Udvalget for Byens Udvidelse og Bebyggelse.

16. (J. Nr. 166—1915). Skrivelse fra »Dansk Ingeniørforening« om Ændringer i **Kommunens almindelige Betingelser for Arbejder og Leverancer.**

Formanden meddelte, at »Dansk Ingeniørforening« havde sendt Byraadet et Udkast til »Almindelige Betingelser for Arbejder og Leverancer«. Disse Betingelser var vedtaget af »Dansk Ingeniørforening«s Bestyrelse i Maj 1915 og var overensstemmende med de af Ministeriet for offentlige Arbejder fastsatte Betingelser for de Arbejder, der sorterede under dette Ministerium. Foreningen henstillede nu, at disse Betingelser ogsaa blev fulgt ved Udbydelse af Arbejder under Aarhus Kommune. Udkastet var blevet sendt til Stadsingeniøren og Havneingeniøren, fra hvem der forelaa Erklæringer. Begge Ingeniører havde en Række Indvendinger at gøre, men medens Stadsingeniøren mente, at man burde følge Betingelserne saa vidt som muligt, udtalte Havneingeniøren, at hvis man ikke vilde følge dem helt, var det bedre at blive ved de gamle Betingelser. Taleren kunde tænke sig, at man, hvis man ikke foreløbig vilde lade det bero ved de to Erklæringer, enten henviste

Sagen til et Udvalg eller til Købstadforeningens Bestyrelse med Spørgsmaal, om den ikke vil tage Skridt til at gennemføre fælles Betingelser for Kommunerne saa nær som muligt opad Ingeniørforeningens Forslag.

M i k a e l J o h a n s e n fandt det rigtigst at sende Sagen til Købstadforeningens Bestyrelse med Anmodning om at lade den komme til Behandling paa Købstadmødet næste Aar.

J a k o b J e n s e n mente, at Byraadet vilde blive sat helt ud af Spillet, hvis Ingeniørforeningens Betingelser skulde anvendes. Desuden var disse Betingelser saaledes, at Kommunen slet ikke kunde være tjent med dem. Noget andet var, at det maaske vilde være heldigt at faa ensartede Regler for Kommunerne, hvorfor det vel nok var rigtigst at fremsende Sagen til Købstadforeningen.

Det vedtoges at forespørge Bestyrelsen for Købstadforeningen, om denne vil anse det for hensigtsmæssigt at tage den foreliggende Sag op til Overvejelse og eventuelt søge gennemført fælles Betingelser for Købstadkommunerne her i Landet.

17. (J. Nr. 32—1915). Andragende fra Handelsgartnerforeningen om **Forlængelse af Torvetiden for en gros Grønttorvet** til Kl. 9¹/₂ à 9³/₄ i December, Januar og Februar Maaneder.

Bevilgedes overensstemmende med Brolægningsudvalgets Indstilling.

18. (J. Nr. 30—1915). Andragende fra Aarhus Bæverterforening om en **Forandring af de af Byraadet fastsatte Brændevinsafgifter.**

Fra Bevillingsnævnet forelaa Indstilling om, at Andragendet ikke bevilges.

Indstillingen vedtoges.

19. Andragende om Approbation paa **Udstykningsplan** for:

- a. (J. Nr. 1²¹—1915). En Parcel af Gaden paa Store Torv til Forening med Matr. Nr. 731 a af Bygrundene.
 - b. (J. Nr. 1²²—1915). Matr. Nr. 85a af Markjorderne. Anbefaledes.
20. (J. Nr. 1²⁰—1915). Andragende om Approbation paa **Udstykningsplan** for Matr. Nr. 991 af Markjorderne.

Formanden meddelte, at der i Bygningsvedtægten fandtes en Bestemmelse om, at de Bygninger, der opførtes ude paa Markjorden, og som kun var bestemt til Landbrug, ikke var underkastet Bygningsvedtægten, men kun Brandpolitiloven. I 1901 var der blevet opført en Bygning paa det Matr. Nr., som nu søgtes udstykket, og det var ved Overretsdøm blevet fastslaaet, at Bygningen var en til Landbrug bestemt Bygning. Ejeren ønskede nu at fraskille den Parcel, hvorpaa Bygningen var opført, idet den var solgt til en Støbemester. Bygningskommissionens Flertal mente da, at Bygningen nu maatte falde ind under Bygningsvedtægten, og indstillede derfor, at Andragendet ikke blev anbefalet, med mindre Bygningen blev bragt i Overensstemmelse med Bygningsvedtægtens Bestemmelser, eller der blev erhvervet den fornødne Dispensation i saa Henseende.

- Bygningskommissionens Erklæring tiltraadtes.
21. Andragende om **Dispensation fra Bygningslovens § 21** for:
- a. (J. Nr. 2¹⁷⁷—1915). Ny Munkegade 4.
 - b. (J. Nr. 2¹⁷⁴—1915). Nørrealde 66.
- Anbefaledes.
22. (J. Nr. 2¹⁷⁶—1915). Andragende om **Dispensation fra Bygningslovens §§ 21 og 6** og fra

Bygningsvedtægtes §§ 12, 19 og 25 for Store Torv 6.

Anbefaletes.

23. (J. Nr. 2¹⁷⁵—1915). Andragende om **Dispensation** fra W. C. Regulativet for Odensegade 12.

Bevilgedes.

